

Öğretmenlerin Mesleki Gelişmeleri Takip Etme Durumları: Fatih Projesi Örneği*

Murat GENÇ¹, Tülin GENÇ²

ÖZ

Öğretmenlerin meslekleri ile ilgili gelişmeleri takip etme durumlarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenleri kapsamaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla anket formu hazırlanmıştır. Ankette öğretmenlerden “Fatih Projesi” hakkında sahip oldukları bilgiler, görüşleri, beklentileri, ortaya çıkabilecek olumsuzluklar ve öneriler alınmıştır. Edirne, Bartın, İstanbul illerinde görev yapan 184 öğretmen ile yapılan anket çalışması için yaklaşık 300 anket formu dağıtılmıştır. Ancak bazı öğretmenler proje hakkında bilgi sahibi olmadıkları için anketi doldurmamışlardır. Elde edilen verilere bakıldığında öğretmenlerin büyük çoğunluğunun mesleği ile ilgili gelişmeleri takip etmediği; proje hakkında bilgi sahibi olduğunu söyleyenlerin ise yanlış bilgiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan diğer veri ise birçok soruda öğretmenlerin cevaplarının soru ile ilgisiz olduğudur. Çalışmadaki öğretmenlerin çoğunluğunun gelişmeleri takip etmede TV haberlerini kullandığı ve bu haberlere tamamiyle inanıp detaylı bilgi almadıkları ortaya çıkmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin yarısının 26-35 yaş aralığında olmasının yanında projenin sadece sınıflardaki akıllı tahta ve öğrencilere verilecek tablet bilgisayarlardan ibaret olduğu araştırmanın diğer ilgi çeken bulgularındandır.

Anahtar kelimeler: Mesleki Gelişim, Öğretmen Yeterliği, Fatih Projesi.

Monitoring the Skills of Teachers' Vocational Development by Themselves; Fatih Project Sample

ABSTRACT

This study which aimed to determine the status of teachers to follow the developments related to their profession. The research was done with the primary school teachers. In order to collect data questionnaire was prepared. In the survey teachers were asked to their information, opinions, expectations, and suggestions problems about “Fatih Project”. The survey was distributed to nearly 300 teachers who served in the provinces of Istanbul, Edirne and Bartın. 184 teachers answered the survey. However some teachers who don't have information about the project did not answer the survey's questions. In conclusion; the vast majority of teachers did not follow the developments related to the profession was found. They have false information about the project. The other thing which the answers were irrelevant about project was interesting. Most of the teachers in the study follow developments from the TV. Half of the teachers in the study are 26-35 age range. They stated that this project was consists only smart boards and tablet computer.

Keywords: Professional Development, Teacher's Qualification, Fatih Project.

* IV. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresinde sunulan bildirinin geliştirilmiş halidir

¹ Yrd. Doç. Dr., Bartın Üniversitesi, e-posta: mgenc@bartin.edu.tr

² Fen ve Teknoloji Öğretmeni, MEB, e-posta: tulinarinangenc@mynet.com.

GİRİŞ

Günümüzde hızla gelişen ve değişen teknolojilerin, eğitime de yansımaları olmaktadır. Yeni tanımlar ve yeni kavramlar sisteme katılırken üretilen bilgi miktarında hızlı bir artış olmaktadır. Bu gelişmelerin ışığında eğitim istemleri de kendilerini yenilemektedir.

Eğitimde yeni yaklaşımlar sayesinde okulun işlevi de değişmiştir. Bu süreçte etkin öğrenme, yapılandırıcı yaklaşım, öğrenmeyi öğrenme, yaşam boyu öğrenme gibi kavramların etkisi olmuştur. Bireylerin yetiştirilmesi için önemli bir kaynak olarak kabul edilen okullar, bu gelişmelerin etkisiyle artık tek kaynak olarak görülmemekte; öğrenmenin hayat boyu devam etmesi amacıyla okulların toplumla bütünleşmesi gereken kurumlar olması beklenmektedir. Okulların toplumla bütünleşmesinde en etkili kişiler de öğretmenlerdir. Sürekli değişen dünyada öğretmenlerin de kendilerini değiştirmesi ve yenilemesi gerekmektedir (Karacaoğlu 2008).

Tüm bireylerin eğitim hizmetlerinden daha geniş ve daha kaliteli biçimde yararlanabilmesi için çağdaş eğitim teknolojisinin tüm imkânlarından bireyleri faydalandırmak gerekir. Bu olanaklardan yararlanılması sayesinde öğrenme-öğretme ortamı iyileştirilip, eğitimin kalitesi artırılıp, eğitim hizmetlerinin kapsamının genişletilmesi mümkündür (Yüksel 2003).

Yirmi birinci yüzyılının eşiğinde her yönden hızlı değişim gösteren toplumsal yapı, artık bilgi toplumu olarak algılanmaktadır. Bu kavram her ne kadar değişik çevre ve bilim adamları tarafından zaman zaman tartışılrsa da genel çerçeve olarak kabul görmüştür (Aktepe 2011). Bazen yetiştirilen bireylerin toplumların gereksinim duyduğu niteliklerde olmadığı görülmektedir. Teknolojinin eğitimle bütünleştirilmesi ile öğretme-öğrenme süreçlerini daha verimli olmasının sağlanması, nitelikli bireyler yetiştirmenin bir yoludur. Teknoloji ürünleri, tüm eğitsel sorunları çözebilecek bir güce sahip olmamasına rağmen; eğitim öğretim süreçlerinde gerekli araçlar haline gelmişlerdir (Kirschner ve Selinger 2003). Teknolojinin eğitim sürecinde verimli olarak kullanılabilmesi için ise nitelikli öğretmen yetiştirilmesi ve bu öğretmenlerin görevleri esnasında hizmetiçi eğitim yoluyla desteklenmeleri gerekmektedir.

Öğrenciye kazandırılmak istenen niteliklerin değişmesi, okulun işlevinin değişmesine neden olmaktadır. Öğretmenlerin görev ve sorumluluklarının değişmesi, öğrenciye kazandırılmak istenen nitelikler ile birlikte öğretme-öğrenme sürecinin değişmesinin bir ürünüdür. Geleneksel anlayışta öğretmen, bilgiye sahip olan ve bilgiyi aktaran, sınıf içindeki düzeni sağlayan otorite olarak kabul edilirken, yeni yaklaşımlar ve teknolojik gelişmeler, öğretmenin rollerini de değiştirmiştir.

Özellikle günümüzde okulların amaçlarına bakıldığında, artık geleneksel anlayışta olduğu gibi sadece düşünen değil, farklı şekilde düşünen; sadece hazır

bilgiyi alıp ezberleyen değil, farklı öğrenme stilleri içinde kendisine en uygun öğrenme stilini bulup uygulayan öğrenciler yetiştirilmeye çalışılmaktadır (Tümekaya 2011).

Öğrencinin öğrenmesini etkileyen en önemli faktörlerden biri, öğretmen yeterliliklerinin düzeyidir. Öğretmen alanında kendini ne kadar geliştirmiş ve yeterli ise öğrencilerin bilgiyi yapılandırmaları ve kalıcı hale getirmeleri de o düzeyde yüksektir. Gelişen teknolojik ilerlemeler sayesinde, eğitim uygulamalarına yeni imkânlar sağlanarak, kullanılan eğitim ortamları ve yöntemleri zenginleştirilmektedir (Koşar ve Çiğdem 2005).

Öğrencilerin kalıcı öğrenmelerini sağlamak için sınıf ortamında daha farklı eğitim araçlarının kullanımı önem taşımaktadır. Öğrenmenin kalıcı olabilmesi için daha çok duyu organına ulaşan görsel ve işitsel araçlarla oluşturulacak öğrenme ortamlarına başvurmak kaçınılmaz bir ihtiyaçtır (Dursun 2006).

Öğretmen yetiştiren kurumların, adaylara öğretim teknolojileri dersini verdiğini, fakat öğretmen adaylarına bu derste öğretilenlerle, öğretmenlerin uygulamaları arasında uyumsuzluk olduğu görülmektedir (Betrus ve Molenda 2002).

Hızlı teknolojik gelişmelerin bir sonucu olarak bilgisayarlar günlük yaşamın birçok alanında kullanılmaya başlanmış ve günlük yaşantının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Günümüzde toplumların gelişmişlik düzeyleri bilgisayar kullanabilen birey sayısı ile doğru orantılıdır (Aktümen ve Kaçar 2003).

Yapılandırmacı yaklaşım anlayışına ve öğrenci merkezli eğitim anlayışına uygun olarak hazırlanan öğretim etkinlikleri sayesinde eğitimciler, araç-gereçlerle sınıflarını zenginleştirebilirler. Ornstein ve Lasley (2000) eğitim materyallerinin iyi tasarlanması ve planlı şekilde kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Çelik (2007) eğitimde araç-gereç kullanımının, etkili bir eğitim öğretim ortamında, öğrencilerin öngörülen hedeflere daha kolay ulaşmasında dolayısıyla programın başarılı olmasında önemli bir rol oynadığını söylemiştir.

MEB tarafından tüm sınıflara Bilişim Teknolojileri araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amacıyla hayata geçirilen Fatih Projesi okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki okullarda pilot uygulamalar sonrası hayata geçirilecektir.

Bu sayede bireylerin yaşam boyu öğrenim yaklaşımı ve e-öğrenme yoluyla kendilerini geliştirmeleri için uygun yapıların oluşumu ve e-içeriğin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca ortaöğretimden mezun olan her öğrencinin temel bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım yetkinliklerine sahip olması, herkese bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme ve kullanma fırsatının sunulması projenin diğer hedeflerindedir (MEB).

Günümüz gelişmelerine ayak uydurabilmek amacıyla eğitimin kalitesi de artmak zorundadır. Bu yapıyla dinamik bir özelliği olan eğitim öğretim sürecinde öğretmenlerin rolü yüksektir. Öğretmenlerin gelişmeleri yakından takip etmeleri ve yeniliklere ayak uydurmaları gerekmektedir. Öğrencilerini de bu gelişmelere ayak uydurabilecek şekilde yetiştirmeleri gerekmektedir.

Fatih projesi hakkında yapılmış çalışmalarda daha çok öğretmen yeterlilikleri incelenmiştir (Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu 2011; Tekerek, Ercan, Udum ve Saman 2012). Bunun yanında özellikle sınıf öğretmenlerinin proje hakkında görüşlerinin alındığı çalışmalar da yapılmıştır (Çiftçi, Taşkaya, ve Alemdar 2013; Gürol, Donmuş ve Arslan 2012).

Bu araştırmada ise; öğretmenlerin kendi meslekleri ile ilgili gelişmeleri takip edip etmedikleri sorusu sorulmuş olup bu soruya bağlı olarak Fatih Projesi örneğinde aşağıdaki sorular araştırmanın alt problemlerini oluşturmuştur:

- Uygulamaya geçecek olan Fatih Projesi hakkında öğretmenler neler biliyorlar?
- Öğretmenlerin Fatih Projesinden beklentileri nelerdir?
- Öğretmenler Fatih Projesinde ne gibi eksiklikler olduğunu düşünüyorlar?
- Öğretmenlere göre Fatih projesinin uygulanmasında kendi okullarında ve Türkiye genelinde ne gibi sorunlar olması beklenmektedir?

YÖNTEM

Araştırma tarama modeline göre düzenlenmiştir. Araştırma öğretmenlerin görüşlerine dayalı olması nedeniyle betimsel bir özellik taşımaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemlerinden anket yöntemi kullanılmıştır.

Örneklem

Araştırmanın örneklem grubunu İstanbul, Bartın ve Edirne illerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Veri toplama amacıyla yaklaşık 300 öğretmene ulaşılmış, bu öğretmenlerden 184 tanesinden anketler geri gelmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğretmenlere kişisel bilgilerinin yanında Milli Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyacağı Fatih Projesi ile ilgili soruların bulunduğu Anket kullanılmıştır. Anket araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup projenin içeriğinin öğretmenler tarafından ne kadar bilindiğinin anlaşılması amacıyla açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Anket soruları öğretmenlerin yansız değerlendirme yapmaları ve kişi etkisinde kalmamaları için posta yoluyla öğretmenlere ulaştırılmıştır. Anketin birinci bölümünde kişisel bilgiler, ikinci bölümünde ise öğretmenlerin proje hakkında bilgi ve görüşleri alınmıştır.

Elde edilen verilerin frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Bu sayede öğretmenlerin genel eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo1, Tablo2 ve Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Öğrenim Durumları

Öğrenim Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Ön lisans	28	15,22
Lisans	151	82,07
Yüksek lisans	5	2,71
Doktora	0	0,00

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun lisans mezunu (Tablo 1) olduğu ve yarısının 26-35 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Ayrıca 36-45 yaş grubunun %25 düzeyinde olması çalışmaya katılan örneklemin yaklaşık %80'inin 45 yaş ve altı olduğunu göstermektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Yaş Dağılımları

Yaş	Frekans	Yüzde (%)
25 ve altı	10	5,44
26-35	92	50,00
36-45	46	25,00
46-55	33	17,93
56 ve üstü	3	1,63

Tablo 2'ye paralel olarak çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmının meslekteki kıdem yılının en fazla 19 yıl olduğu görülmektedir (Tablo 3). Bunun yanında kıdem yılı 9 yıldan az olan öğretmenlerin oranı da dikkate alındığında çalışmadaki öğretmenlerin özellikle uygulamaya geçildikten sonra bu projeyi uzun yıllar kullanacağı görülmektedir.

Tablo 3. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Meslekteki Kıdem Yıllarının Dağılımları

Meslekteki Kıdem Yılı	Frekans	Yüzde (%)
9 yıl ve altı	60	32,61
10-19 yıl	74	40,22
20-29 yıl	33	17,93
30-39 yıl	16	8,70
40 yıl ve üstü	1	0,54

BULGULAR

Anket verileri öğretmenlerin verdiği cevapların sınıflandırılmasıyla belirlenmiştir. Proje ile ilgili soruların olduğu ikinci bölümde öğretmenlere bu proje ile ilgili eğitim alıp almadıkları sorulmuştur. Çalışmaya katılan öğretmenlerden sadece bir tanesi proje ile ilgili eğitim aldığını ifade etmiştir. Bakanlığın planlamasında göre belirlenen öğretmenler belli dönemlerde eğitim almakta ve bu eğitimciler daha sonra bölgelerindeki öğretmenlere projenin uygulanması amacıyla eğitim vereceklerdir. Bu veri çalışma amacına uygunluk açısından da önemlidir. Çünkü araştırmanın amacı ilköğretim okullarındaki

öğretmenlerin mesleki gelişmeleri bireysel olarak ne kadar takip ettiklerinin belirlenmesidir. Bakanlık tarafından eğitime alınan öğretmenlerin proje ile ilgili bilgilere sahip olması beklenmektedir.

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Projeyi İlk Duyuma Kaynakları

Fatih Projesi'ni ilk olarak nereden duydunuz?	Frekans	Yüzde (%)
1. Televizyon	94	51,09
2. İnternet	47	25,54
3. Öğretmen arkadaş	37	20,11
4. Gazete	29	15,76
5. Duymadım	23	12,5

Projenin öğretmenler arasında ilk duyulma durumuna bakılınca %12,5'lik kısmının projenin varlığından haberdar olmadığı görülmektedir. Bunun dışında yaklaşık olarak yarısının bu projeden televizyondaki haberler aracılığıyla haberdar olduğu %25'inin ise internette bilgi sahibi olduğu görülmüştür (Tablo 5). Bazı öğretmenler ise projeyi bu anketten veya medya aracılığıyla duyduklarını belirtmişlerdir. Bu rakamlar sadece projenin ilk duyulma yeri ile ilgili veriler olup, projenin içeriği hakkında verileri içermemektedir. Bazı öğretmenler bu soruda internette bilgi sahibi olduklarını belirtirken ilk haber kaynaklarının da burası olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Proje Hakkında Sahip Oldukları Bilgiler

Fatih projesi hakkında neler biliyorsunuz?	Frekans	Yüzde (%)
1. Tablet PC	71	38,59
2. Akıllı Tahta	69	37,50
3. Yorum yok, bilmiyorum	45	24,46
4. Teknolojik gereç	27	14,67
5. Her sınıfa Projeksiyon ve bilgisayar	25	13,59
6. Teknoloji temelli eğitim	21	11,41

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin projenin içeriği hakkında sahip olduğu bilgilere ulaşıyoruz. Buna göre; öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun bu projenin tablet bilgisayar ve akıllı tahtadan ibaret olduğunu belirtmektedirler. Projenin içeriği hakkında bilgi sahibi olmayanların yanında (%24,46), bu projenin sadece teknolojik bir hareket olduğunu düşünenlerin oranı çok yüksektir. Öğretmenler programlarda ders içeriklerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan sadece sınıflara ve öğrencilere teknolojik hizmet getirileceğini düşünmektedirler. Eğitim içeriğinin teknolojik destek ile birlikte tekrar yapılandırılacağını düşünenlerin sayısı çok az kalmıştır (%11,41). Çok az bir oran olarak da bazı öğretmenlerin projenin bir MEB projesi olduğunu, sınıf mevcutlarının azalmasıyla ilgili olduğunu, fiziki eşitlik olacağını, e-kitap sistemine geçileceği şeklinde yorumlarda bulunduğu görülmektedir.

Tablo 6. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Projeden Beklediği Faydalar

Fatih projesinin ne gibi faydaları olacağını düşünüyorsunuz?	Frekans	Yüzde (%)
1. Yorum yok, bilmiyorum	44	23,91
2. Teknolojik açıdan geliştirme	44	23,91
3. Görsel materyallerden daha fazla faydalanma	33	17,93
4. Bilgiye erişimin kolaylaşması	28	15,22
5. Öğrenmenin daha kalıcı olması	19	10,33
6. Etkili öğrenmeyi artıracak	15	8,15
7. Çok faydalı olacağını düşünmüyorum	14	7,61
8. Öğrenciler kitap taşımayacak	14	7,61

Tablo 6 incelendiğinde; proje içeriğine sahip olmayan öğretmenlerin faydalar konusunda yorumsuz kaldığı görülmektedir (%23,91). Bu soruya uygun olmayan cevapların fazla oluşu, kırtasiye masrafların azalacağı ve teknoloji ürünü satanların daha fazla zengin olacağı görüşleri projenin anlaşılmadığının bir göstergesidir. Bazı öğretmenler ise öğretmenin daha zevkli hale gelmesi, öğretmenin sorumluluğunun azalması gibi beklentiler içinde olduklarını belirtmişlerdir. Projeden beklenen faydaların sorulduğu bu maddede öğretmen eğitim-öğretim dışı bilgiler vermektedir.

Tablo 7. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Projeden Beklentileri

Fatih projesinden ne gibi beklentileriniz var?	Frekans	Yüzde (%)
1. Yorum yok, bilmiyorum	52	28,26
2. Daha verimli ders işlenir	22	11,96
3. Teknolojik donanımın artması	21	11,41
4. En kısa zamanda uygulanması ile eşit imkânlara kavuşmak	15	8,15
5. Eğitime katkı sağlar	15	8,15
6. Beklentim yok	14	7,61
7. Soruya uygun olmayan cevap	13	7,07
8. Daha bilgili öğrenciler olur.	12	6,52

Öğretmenlerin bu projeden beklentilerinin ne olduğu sorusuna ise; “*beklentim yok*”, “*projenin amacını ve içeriğini bilmediğim için yorum yapmıyorum*” gibi ifadelerin fazlalığı dikkat çekmektedir. Okullarındaki mevcut durumu analiz edip bu proje kapsamında hangi eksikliklerin giderilebileceği veya hangi sorunları çözeceği konusunda genellikle yorum yapılmamıştır. Bu proje sayesinde sınıfların teknolojik donanımlı hale gelmesi ve derslerin daha verimli işlenebilmesi beklentileri de öğretmenlerin belli oranda ortak fikirlerindedir. Zaman tasarrufu sağlama, öğrenci motivasyonunu artırma ve başarıyı artırma gibi beklentiler öğretmenler tarafından daha az oranda bahsedilmiştir.

Tablo 8. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Projede Gördüğü Eksiklikler

Mevcut bilgilerinizle Fatih projesinde ne gibi eksiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?	Frekans	Yüzde (%)
1. Yorum yok, bilmiyorum	99	53,80
2. Öğretmenler yeterli eğitime sahip değil	37	20,11
3. Öğrencilerin hazırlıksız olması	24	13,04
4. Teknik destek yeterli olmayacak	23	12,50
5. Çevrenin eğitim seviyesi eşit ve yeterli değil	13	7,07
6. Amacına ulaşmayacak	11	5,98
7. Tanıtıcı programlar yeterli değil	10	5,44
8. Soruya uygun olmayan cevap	9	4,89

Öğretmenlerin projedeki eksiklikler nedir sorusuna ise; yarısından fazlası yine proje hakkında bilgisi olmadığı için yorum yapmamıştır. Diğer sorularda proje kapsamında neler olduğu sorusuna fikirlerini belirten öğretmenlerin çoğunun bu soruda yorum yapamaması projeyi sadece televizyondan duyurulduğu kadarıyla bildiklerinin ve üzerinde araştırma yapmadıklarının bir göstergesidir. Burada bir özelleştirme yaparak öğretmenlerin yeterli eğitime sahip olmadıklarını dolayısıyla yaşanacak aksaklıklarda öğretmenlerin yetersiz kalacağını belirtmeleri de öğretmenlerin meslekleri ile ilgili önemli gelişmeleri takip etmediklerini göstermektedir. Öğretmenlerin bu projenin uygulamasına yakın zamanda geçilecek olmasına rağmen bu konuda yapılması gerekenleri Milli Eğitim Bakanlığına bırakmış olmaları da ilginç bir durumdur. Sınıf mevcutlarının fazla olması, çevrenin kültür seviyesinin yetersiz olması, dersliklerin yetersiz olması, programın güncelleme sorunlarının olması gibi özellikler öğretmenlerin düşük oranda bahsettiği eksikliklerdir.

Tablo 9. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Tavsiyeleri

Fatih projesinin daha iyi olabilmesi için ne gibi tavsiyeleriniz vardır?	Frekans	Yüzde (%)
1. Yorum yok, bilmiyorum	90	48,91
2. Öğretmenlerin eşit şartlarda yaşaması ve eğitim görmesi	53	28,8
3. Öğrencilerin eşit şartlarda yaşaması ve eğitim görmesi	40	21,74
4. Teknolojik alt yapının yeterli hale getirilmesi gerekir	25	13,59
5. Diğer standartların iyileştirilmesi (öğretmen öğrenci)	20	10,87
6. Konularla ilgili materyalin temin edilmesi	12	6,52
7. Ailelerin eğitilmesi	11	5,98

Benzer şekilde projenin daha iyi olabilmesi için tavsiyeleri sorulan öğretmenlerin yaklaşık yarısı bu konuda yorum yapmamışlardır. Bunun dışında öğretmenlerin ve öğrencilerin birbirlerine eşit şartlarda yaşaması ve eğitim görmesi tavsiyesi, öğretmenlerin ülke şartlarının eşit düzeyde olmamasından dolayı projeyi sahiplenmediklerini göstermektedir.

Tablo 10. Çalışmaya Katılan Öğretmenlere Göre Ülke Genelinde Uygulama Esnasında Oluşabilecek Sorunlar

Fatih projesinin Türkiye şartlarında uygulanması esnasında ne gibi sorunlar olacağını düşünüyorsunuz?	Frekans	Yüzde (%)
1. Yorum yok, bilmiyorum	59	32,07
2. Öğretmen ve öğrencinin yeterli eğitime sahip olmaması	40	21,74
3. Teknik alanda destek verilememesi	33	17,93
4. İnternet alt yapısının yeterli olmaması	31	16,85
5. Yaşam standartlarının uygun olmaması	29	15,76
6. Malzemelerin korunma problemi olacak	28	15,22
7. Kırsal kesimde daha fazla sorun olacak	19	10,33
8. Kırsal kesime proje geç ulaşacak	19	10,33
9. Soruya uygun olmayan cevap	11	5,98
10. Velilerin yetersiz bilgiye sahip olması	11	5,98
11. Tabletlerin amacı dışında kullanılması	11	5,98

Projenin uygulanması esnasında ülke genelinde yaşanabilecek sorunlar sorulduğunda; proje hakkında bilgisi olmadığı için yorum yapamayanların ve öğretmen ile öğrencilerin yeterli eğitime sahip olmamasının yüksek oranda belirtildiği görülmektedir. Bunun yanında ülkenin coğrafi farklılıklarından ortaya çıkabilecek alt yapı yetersizliği, ailenin eğitimsizliği ve ilgisizliği, çevrenin ve velilerin projeye karşı tutumlarının farklılıkları ortaya çıkabilecek olumsuz görüşlerdendir. Projede “*sorun olmaz*”, “*öğrenciler kitaptan uzaklaşır*”, “*akıllı tahtalar amacı dışında kullanılır*” gibi maddeler öğretmenler tarafından düşük oranda ifade edilmiştir. Diğer sorulardan farklı olarak bu soruda öğretmenler çok sayıda olumsuzluk saymış olup Türkiye’nin bu projeye hazır olmadığını belirtmişlerdir. Bu sorunların çözülmeden projeye başlanmasının verimi çok düşüreceği görüşüne sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 11. Çalışmaya Katılan Öğretmenlere Göre Kendi Okulunda Ortaya Çıkabilecek Sorunlar

Fatih projesinin sizin okulunuzda uygulanması sırasında en çok sorun olacağını düşündüğünüz bileşen nedir?	Frekans	Yüzde (%)
1. Yorum yok, bilmiyorum	57	30,98
2. Öğretmenlerin yetersizlikleri	54	29,35
3. Öğrencilerin bilgisayar kullanma yetersizlikleri	47	25,54
4. Ekstra eğitim materyallerine ihtiyaç duyulması	22	11,96
5. Okulun şartları	21	11,41
6. Sorun olmaz	17	9,239
7. İnternet erişiminin sağlıksız olması	17	9,239
8. Malzeme korunma problemi	11	5,98

Öğretmenlerin kendi çalıştığı okullardaki projenin uygulanması sırasında çıkabilecek sorunlar sorulduğunda; öğretmenler özellikle proje hakkında bilgi

sahibi olmamalarından dolayı yorum yapmamış ve kendi okullarında gördükleri en önemli sorunun öğretmenlerin yetersizlikleri olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda kendi okullarının fiziki şartları ve öğrencilerin yetersizlikleri de görülen sorunlar arasındadır. Sınıf mevcudundan dolayı kontrol sorunu olacağı, okul idaresi ve velileri tarafından beklentinin artacağı ve ekonomik sorunlar olacağı şeklinde bazı olumsuzluklardan da bahsetmişlerdir.

Tablo 12. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Projenin Verimli Olma Durumu Hakkında Beklentileri

Fatih projesinin verimli olacağını düşünüyor musunuz? Öngörünüzü yazınız.	Frekans	Yüzde (%)
1. Zamanla verimli olur.	59	32,07
2. Yorum yok, bilmiyorum.	55	29,89
3. Çok faydalı olacağını düşünmüyorum.	24	13,04
4. Fiziki şartları uygun okullar için verimli olacak.	24	13,04

Projenin uygulamaya başlandıktan sonra verimli olup olamayacağı ile ilgili soruya öğretmenler; büyük bir çoğunluğunun zaman içinde verimli olacağını ve yine büyük çoğunluğunun durum hakkında öngörüsü olmadığı görülmektedir. Fiziki şartları uygun okullar için verimli olacağını düşünenlerin yanı sıra projenin faydasının beklenen kadar yüksek olmayacağını düşünenlerin oranı da az değildir. Okullar arasındaki farkın artacağı, beklenenin dışında sonuçlar çıkacağı şeklinde görüş belirten öğretmenlerin sayısı düşük orandadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Eğitimde meydana gelen hızlı değişimler öğretmenlerin de kendilerini hızlı bir şekilde geliştirmelerini zorunlu kılmıştır. Bu gelişmelere göre kendilerini yenilemeyen öğretmenlerin yetiştireceği öğrencilerin de gelişmelere uyum sağlamakta zorluk çekmesi beklenmektedir. Bu araştırma sonuçlarına göre; öğretmenler yakın zamanda uygulamaya geçecek olan bir projenin içeriğini önceden merak edip araştırmamaktadırlar. Mevcut duruma göre kendilerinden kaynaklanabilecek aksaklıklar için önceden tedbir alıp kendilerini geliştirme eğiliminde değildirler.

Öğretmenlere sorulan projeyi ilk olarak duydukları haber kaynağını bazı öğretmenler; “Başbakan” (Ö8), “bilgi öğretmeni olduğum için formatörlük toplantılarımızda Fatih projesinin her aşamasında bilgilendirildik” (Ö9) ve “İlk olarak TV ama ayrıntıları internette gördüm” (Ö29) gibi cevaplar vermişlerdir. Buradan da anlaşılıyor ki öğretmenler kendi meslekleri ile ilgili gelişmeleri basından öğrenmektedirler. Bu öğrendikleri de basında geçenlerle sınırlıdır. Öğretmenler mesleklerine uygun iletişim kanallarından bilgi sahibi olmayı tercih etmemektedirler.

Diğer soruda Fatih projesi hakkında öğretmenlerin neler bildiği sorulmuştur. Bu soruya bazı öğretmenler “Başbakanın anlattıklarını biliyorum” (Ö2), “Akıllı

tahtaların kullanılacağı, öğrencilere e-kitap verileceği” (Ö7), “Lise öğrencilerine yönelik bir proje olduğunu biliyorum. Ders kitaplarını yerine tabletler kullanılarak, sınıfların teknoloji ile donatılacağını biliyorum” (Ö110), “Ankara’da bir okulda denendiğini ve şu an deneme aşamasında olan bir proje olduğunu biliyorum” (Ö126) şeklinde cevap vermişlerdir. Verilen bilgilere dikkat edildiğinde daha çok duyum yoluyla alınan bilgiler olduğu dikkat çekmektedir. Öğretmenler projeyi duyduktan sonra hakkında araştırma yapmayıp sadece kulaktan duyma bilgilerle proje hakkında yorum yapmaktadırlar.

Bir başka soruda ise öğretmenlere “Fatih projesinin ne gibi faydaları olacağını düşünüyorsunuz?” sorulmuştur. Bu soruda ise “Faydalı olacağını düşünmüyorum. Teknolojiler isteksiz öğrenciyi istekli duruma getirmede yeterli değil. Öncelikle öğrenci öğrenmeye istekli olacak. Sınıfımda projeksiyon var. Öğrenciler ilk kez gördüklerinde meraktan dikkatlice anlatılanı izliyorlar. Fakat daha sonra ilgilerini çekmede yetersiz kalıyor” (Ö155), “Bu ülkede alt yapı oluşturulmadan hiçbir proje uygulanamaz. Önce altyapıyı eğitim seminerleri ve rehberlik programlarıyla oluşturmanız gerekiyor” (Ö157) şeklinde olumsuz görüş belirtenler vardır. Bu görüşlerde dikkat çeken nokta öğretmenlerin projenin özellikle eğitim içerikleri hakkında bilgi sahibi olmadıklarıdır. Yapılacak projenin sınıflarında kullandıkları projeksiyon-bilgisayar sunumları ile kısıtlı olacağını düşünmektedirler. Bunun yanında “Tahtaya yazı yazarak harcanan zamanın değerlendirilebileceğini, öğrencilerin daha fazla teknolojiyle iç içe olacağını düşünüyorum” (Ö1), “Öğrenciler soyut olan birçok kavramı canlandırma yöntemi ile izleyebileceğinden faydası olacağını düşünüyorum.” (Ö19), “Eğitmcilerin ve öğrencilerin teknolojiyi kullanma becerilerini geliştirebilir, eğitim amaçlı yazılımlar geliştirilerek daha fazla duylara hitap edecek şekilde dersler işlenebilir.” (Ö24), şeklinde projenin faydalı olacağını belirten öğretmen görüşleri de görülmektedir. Ancak olumsuz görüşlere benzer şekilde olumlu görüş belirten öğretmenlerin de eğitim içeriklerinden haberdar olmadıkları ve sadece projenin görsel boyutta fayda sağlayacağı düşüncesinin ön plana çıktığı görülmektedir.

Öğretmenlere “Fatih projesinden ne gibi beklentileriniz var?” şeklinde sorulan soruya en ilginç cevabı bu projenin eğitimi alan öğretmen vermiştir. Bu öğretmen “Bu projenin uygulanamayacağını düşündüğüm için beklentim de bu yönde.” (Ö9) şeklinde görüş belirtmiştir. Diğer öğretmenler ise; “Müfredatın değişmesiyle birlikte daha iyi bir eğitim öğretim sistemi gelebilir. Bilişim teknolojilerinin daha etkin kullanılması çocukların bilgiye daha kolay ulaşmalarını sağlayacağını düşünüyorum.” (Ö15), “Çocukların yeni gelişmelerden anında haberdar olması ve tabletlerin sürekli güncellenmesi ile özellikle internete ulaşamayan öğrenciler için çok faydalı olacaktır.” (Ö29), “Fatih projesi sayesinde ezbere dayalı sistemden tamamen uzaklaşıp, bilim ve fene daha meraklı öğrencilerin yetişmesini bekliyorum.” (Ö53) şeklinde projenin sonuçları açısından olumlu görüş belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin aslında projenin içeriği hakkında çok fazla bilgileri olmamalarına rağmen teknolojik bir hareket olduğunu düşünüp beklentilerini de bu yönde belirtmektedirler. Diğer taraftan “*Öğretmenlerin anlatım ile geçireceği süreleri gösterim ile değerlendirebilir. Görme daha kalıcı öğrenme sağlamaktadır. Ancak öğrencileri hazırcılığa itebilir.*” (Ö78). “*Bence Bilişim Teknoloji sınıflarından vazgeçilmemeliydi. Her sınıfta bilgisayar, projeksiyon sınırsız internet olmalı. Her eve bir bilgisayar projesi daha etkili olurdu.*” (Ö39), şeklinde olumsuz beklentileri olan öğretmenlerin de olduğu görülmektedir. Bunların dışında; “*Söylenilenlerin söylendiği gibi yapılması. Her öğrenciye tablet bilgisayar verilmesi. Her sınıfa akıllı tahta ve projeksiyon cihazı verilmesi.*” (Ö13), “*Öğretmenlere de tablet verilmesini bekliyorum.*” (Ö38), “*Öğretmenlerin en kısa zamanda bilgilendirilmesi ve ders müfredatların projeye uygun olarak yenilenmesi.*” (Ö47) şeklinde projede olduğu halde öğretmenler tarafından belirtilen bazı beklentiler vardır. Bu beklentiler aslında projenin içinde var olan özellikler olmasına rağmen öğretmenler uygulayacakları bir sistemin içeriği hakkında bilgi sahibi değildirler.

Öğretmenlere “*Mevcut bilgilerinizle Fatih projesinde ne gibi eksiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*” şeklinde sorulan soruya ise bazı öğretmenler proje hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıklarını çünkü yeterli tanıtımın yapılmadığını söylemişlerdir. “*Projenin ayrıntılarının uygulamalı olarak (CD) vb. anlatılması gerekir. Çünkü zaman, mekan, program gibi konularda bir şey bilmiyorum.*” (Ö113) şeklinde yeterince bilgi verilmediği yönünde eksiklikten bahsedilmiştir. Burada dikkat çeken nokta öğretmenlerin proje hakkında bilgi sahibi olmak için bilgilendirmenin kendilerine yapılmasını beklemekte olduklarıdır. Neredeyse hiçbir öğretmen kendisi proje hakkında araştırma yapmamıştır. Diğer taraftan bazı öğretmenler, “*Altyapısı oluşturulmadan alınan bir karar. Temin için nasıl bir yol uygulanacağı, uygulamanın hangi tarihler arasında gerçekleştirileceği, finansmanın nasıl sağlanacağı belirsiz.*” (Ö96), “*Elektriği olmayan suyu olmayan, telefonu olmayan, okullarda çalışmış biri olarak kara tahta deneyiminden sonra ilginç olacağını düşünüyorum. Zor olacak gibi geliyor. “Ülke olarak kervan yolda düzülür” mantığında olan bizler gibi ilk zamanlarda sıkıntılar olacaktır ama zamanla faydalı olacağını düşünüyorum.*” (Ö116) şeklinde görüş belirterek özellikle alt yapı yetersizliğinin projenin ilerlemesine engel teşkil edeceği yönünde görüşler belirtmişlerdir. Bu cümlelerden öğretmenlerin projeyi teknolojik bir hareket olarak tanımladığı fakat ön hazırlığın iyi yapılamadığı şeklinde görüşleri olduğu anlaşılıyor. Bu görüşe sahip öğretmenler kendilerinin bu projeye hazır olduğunu, eksiklerini olmadığını sadece alt yapı sorunu olduğunu belirtmişlerdir. Diğer taraftan birçok öğretmen ise “*Aldığım duyularla bu yıl sadece 5. ve 9. Sınıflara verileceği. Bu yanlış. Okulun 1,2,3 sınıfları dışında tüm sınıflardaki öğrencilere tablet bilgisayar verilmeli. Tüm sınıflara da akıllı tahta ve projeksiyon cihazı verilmeli.*” (Ö13), “*Fatih projesinde öğrenciyi değerlendirme aşamasında eksiklikler yaşanacağı kanısındayım.*” (Ö42), “*Öğretmeni daha pasif kılan ve öğrenciye idare etmede zorluk çıkarabilecek (özellikle 1. Kademe) bir uygulama olduğunu*

düşünüyorum.” (Ö111) şeklinde projenin içeriğini bilmeden olumsuz görüş belirtmişlerdir.

Mevcut durumunun anlatılması istenen soruların ardından öğretmenlere *“Fatih projesinin daha iyi olabilmesi için ne gibi tavsiyeleriniz vardır?”* şeklinde tavsiyeleri sorulmuştur. Bu sorunun cevapları çok fazladır. Öğretmenler birçok soruya proje hakkında bilgi sahibi olmadığı için yorum yapmaktan çekinirken bu soruda farklı tavsiyelerde bulunmuşlardır. Örneğin *“Öğretmenlerden etkinlik toplanması ve katkıda bulunan öğretmenlerin ödüllendirilmesi.”* (Ö156), *“Öğretmenlere ve öğrencilere seminerler düzenlenmeli.”* (Ö5), *“Uygulamanın tüm sınıflara yapılması. Ayrıca elektronik kumanda sistemi (test çözmek için) de eklenmeli, bu sistemin faydası oldukça fazla.”* (Ö13), *“Bu teknoloji ile kullanılabilir eğitim materyallerinin çeşitlenmesi gerekir. (Vitamin vb. programlar).”* (Ö24), *“Bu projenin kırsalda verimli bir şekilde uygulanabilirliği konusunda endişelerim var. Çünkü geri kalmış bölgelerde birçok aile bilgisayar konusunda yetersiz. Aynen Atatürk’ün yeni Türk alfabesine geçildiğinde okuma-yazma seferberliği başlattıysa, günümüzde de bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği başlatılması gerekiyor.”* (Ö26), *“Öğrencilerin yaptığı her soru anında öğretimdeki bilgisayarda değerlendirilebilecekse bu iyi olur. Yani öğrencilerin elindeki tablet bir ağla öğretmen bilgisayarına bağlanabilmeli ve öğretmen gerektiğinde ağ üzerinden müdahale edebilmeli. (Belki bunlar zaten bu projede vardır.)”* (Ö74), *“Fatih projesi ile birlikte uygulama gereken resim, müzik, beden eğitimi ve meslek derslerine de ağırlık verilirse iyi olur.”* (Ö78), şeklinde tavsiyeler yapılmıştır. Bu soruda öğretmen cevaplarında dikkat çeken nokta içerik hakkında fazla bilgi sahibi olmayan öğretmenlerin çok farklı sayıda tavsiyelerde bulunmasıdır.

Öğretmenlere *“Fatih projesinin Türkiye şartlarında uygulanması esnasında ne gibi sorunlar olacağını düşünüyorsunuz?”* şeklinde sorulan soruda ise *“Alt yapısı olmadan yapılan her işte olduğu gibi, bu olayında yeterli alt yapının ardından başlanmasının uygun olduğunu düşünüyorum. 30-40 yıllık meslek hayatı olup bilgisayar kullanmayı bilmeyen ya da bundan aciz meslektaşlarımızın bu konuda ne kadar başarılı olacağını bilemiyorum. Toplumumuzun sosyoekonomik durumundan dolayı bilgisayarı olmayan çocukların bunlarda ne nasıl olabilir o da ayrı sorun.”* (Ö176), *“Her okulda tam olarak uygulanacağını düşünmüyorum. Öğretmen yetersizlikleri, öğretmenlerin ilgisizliği, çevresel etkenler gibi problemlerin yaşanabileceğini düşünüyorum.”* (Ö61) şeklinde olumsuz cevaplar verilmiştir. Ayrıca; *“Bölgeler arasındaki eğitim farklılıkları uygulanabilirlik açısından sancılar doğuracaktır. Teknolojinin aşırı kullanımı çocukları bazı konularda tembelliğe itmektedir.”* (Ö46), *“Okulların diğer ihtiyaçları karşılanmalı öncelikle. Sobalı binada eğitim gören çocukların tablet, bilgisayar kullanmaları sağlanması çok da öncelikli değil. Bence.”* (Ö91) şeklinde bölgesel farklılıklardan doğabilecek sorunlardan bahsedilmiştir. Türkiye’nin tüm bölgeleri ile bu projeye hazır olmadığını, gerekli ön hazırlıkların yapılmadan projeye başlandığı için birçok aksaklıkların olacağından bahsetmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin de bu projeye hazır olmadıklarını belirtmeleri bir özelliği

olarak kabul edilebilir. Bu projenin ilerleyen yıllarda önemini yitirip aynı tip insan yetiştireceğini ve yaratıcılığı öldüreceğini düşünen öğretmenler ise; “*Aynı düşünen aynı davranan insanların yetişeceğini düşünüyorum.*” (Ö14), “*Derslerin sunumu tek düze olabilir. Devamlı slaytların kullanılması, ders anlatımında sadece düz anlatım yönteminin kullanılmasına neden olabilir.*” (Ö27), “*Teknolojiden iyi anlamayan öğretmenlerin okulda, velilerin ise evde öğrenciye rehber olamayacağını düşünüyorum.*” (Ö111) şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Bu projenin en önemli olumsuz özelliğinin öğrencileri kitap okuma alışkanlığından uzaklaştıracağını, basılı kitaplarla birlikte e-kitapların da okunmayacağını düşünen öğretmenlerin sayısı da bir hayli fazladır. Bu görüşü savunan öğretmenler; “*En büyük korkum özellikle internetin yaygınlaşmasından sonra araştırma yapmayı bilmeyen çocukların tablet kullanımından sonra kitaptan iyice uzaklaşmalarıdır.*” (Ö29), “*Öğrenci kitaptan uzaklaşacak. Öğrenci öğretmenden öte teknolojiyi görecektir ahlaki sistemde aksaklıklar olacak. Ders ile teknolojiyi karıştıracak.*” (Ö42) şeklinde görüş belirtmişlerdir. Mevcut sistemde öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının olmamasının bu proje ile daha üst seviyeye çıkacağı ve e-kitaptan kitap okuma alışkanlığının kazandırılmayacağı görüşü öğretmenler tarafından yaygın olarak bahsedilmiştir. Kendilerinin basılı kitabı tercih etmelerinden dolayı öğrencilerine basılı kitabı tavsiye etmelerine sebep olmaktadır. Dolayısıyla öğretmenler öğrencilerinin bu sistemde kitap okumayacağını iddia etmektedirler.

Benzer şekilde “*Fatih projesinin sizin okulunuzda uygulanması sırasında en çok sorun olacağını düşündüğünüz bileşen nedir? Açıklayınız.*” şeklinde sorulan soruya öğretmenlerin hazır olmadığını belirten cümlelerin yanında ders içerikleri ile uyum problemi yaşayacaklarını söyleyen öğretmen görüşleri olduğu da görülmektedir. Bazı öğretmenler; “*Ders içeriklerinin akıllı tahta ile örtüşmeyeceğini düşünüyorum. Ayrıca öğretmenlere verilen eğitimleri de yeterli görmüyorum. Birçok öğretmen bilgisayar kullanmayı dahi bilmiyorlar.*” (Ö174), “*Yeniliği kabullenmeyecek yaşlı öğretmen ve yöneticiler “Eğer artık herkesin tableti var, her türlü teknolojiyi sağladık, alın size ders programı” diyerek gereksiz bir sürü bilgi ağır bir biçimde işlenmeye çalışılırsa; proje tam bir felaket olur.*” (Ö177), “*En büyük sıkıntı ders içeriklerini tam olarak uygulanabileceğini sanmıyorum. Öğrencilerin de ciddi adaptasyon sorunları olabilir.*” (Ö29) şeklinde görüş belirtmişlerdir. Burada dikkat çeken nokta bahsedilen sorunların kendi okullarında ortaya çıkma ihtimalleri dışında eğitim içerikleri ile projenin uyumsuzluğu ile ilgili olmasıdır.

Öğretmenlere “*Fatih projesinin verimli olacağını düşünüyor musunuz? Öngörünüzü yazınız.*” şeklinde proje hakkında sorulan öngörülerine ise: “*Kısmen verimli olacaktır. İyi öğrenci dikkatli öğrenci için normal bir materyal olacaktır. Diğerleri için oyuncaktan başka bir şey değildir.*” (Ö16), “*İyi bir öğrenci için verimli olacağını düşünüyorum. Fakat iyi olmayan bir öğrenci için sadece oyun aracı olarak kullanılabilir.*” (Ö19), “*İlk zamanlarda sıkıntılar yaşansa da ileriki*

dönemlerde olabileceğini düşünüyorum. (Bilgi teknoloji sınıfları bu amaçla kurulmuştu ama şimdi okullarda atıl durumdalar.)” (Ö96) şeklinde görüş belirten öğretmenler olmuştur. Bu görüşlerin yanında bazı öğretmenlerin proje hakkında olumsuz beklenti içinde olan öğretmenlerde vardır. Bunlar “Kesinlikle verimli olacağını düşünmüyorum. Önce öğrenci yeterliliği olmalı. Teknolojiye karşı değil ama önce eğitime göz atmak gerekir.” (Ö42), “Göstermelik yapılan işler süreklilik arz etmedikçe amaca hizmet etmekten uzak kalır. Öncelikle milli değerler ve imkânlar dâhilinde istikrarlı bir eğitim sistemi oluşturulmalıdır.” (Ö46), “Verimli olacağını düşünmüyorum. Her şart ve durumda öğretmen faktörü ön planda olan bir eğitim sağlıklıdır.” (Ö78), şeklinde ifade edilmiştir. Öğretmenler derslerde kendilerinin daha pasif olarak görev alacağını düşünmektedirler.

Verilen cevaplardan dikkat çeken bir diğer nokta ise kendi okul şartlarının projeye uygun olmadığını savunan öğretmenler genellikle bunun alt yapı ile ilgili olduğundan bahsederken eğitimde kullanılacak yöntem ve tekniklerin içeriğine sahip olmadıklarından bahsetmemişlerdir. Bu projenin sadece teknolojik bir gelişme olduğunun düşünülmesi eğitim öğretim basamaklarında bir farklılık olmayacağı düşüncesi projenin başarısı için tehlikelidir.

Benzer şekilde öğretmenlerin yakında zamanda uygulamaya başlayacakları bu projeden haberdar olma oranlarının düşük olması veya haberdar olanların yanlış bilgilere sahip olması düşündürücüdür. Sürekli gelişen bilgi çağında öğrencilerin yeni bilgilere kısa sürede ulaşma imkânı var iken öğretmenlerin meslekleri ile ilgili gelişmelere ulaşamaması önemlidir. Her yeni gelen neslin daha donanımlı ve öğrenmeye açık olduğu düşünülürse öğretmenlerin de benzer özellik taşıması beklenmektedir.

Araştırmaya uyumlu bir şekilde Çiftçi, Taşkaya ve Alemdar’ın (2013), yaptığı çalışmada da öğretmenlerin bu projenin uygulanmasında problemler olacağı ve öğretmenlerin bazılarının teknolojiyi kullanamayacağını ifade etmişlerdir. Gürol, Donmuş ve Arslan’da (2012) sınıf öğretmenlerinin proje hakkında olumsuz düşüncelerinin olduğunu ve birçok aksaklığın ortaya çıkacağını öngördüklerini belirtmişlerdir. Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu’da (2011) öğretmenlerin bilgisayar okuryazarlıklarını düşük olması nedeniyle projenin uygulanması aşamasında sorunlar çıkacağını öngörmüşlerdir. Bu çalışmada öngörülen aksaklıklar da diğer çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Elde edilen bulgular ışığında öğretmenlerin önemli değişimler içeren projeyi uygulama aşamasında çeşitli desteklere ihtiyacı olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin ve öğretmen adayların bilişim teknolojilerinin eğitime entegrasyonu konusunda eğitim almaları önerilmektedir (Çiftçi, Taşkaya ve Alemdar 2013; Gürol, Donmuş ve Arslan 2012; Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu 2011). Benzer şekilde okulların ve sınıfların alt yapılarının çevre şartlarına göre gözden geçirilmeleri ve projeye uygun şekilde iyileştirilmesi gerekmektedir (Tekerek, Ercan, Udum ve Saman 2012; Genç 2012).

KAYNAKLAR

- Aktepe, V. (2011). Sınıf öğretmenlerinin derslerinde bilgisayarı kullanımlarına ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 12, (3), 75-92.*
- Aktümen, M., Kaçar, A. (2003). İlköğretim 8.sınıflarda harfli ifadelerle işlemlerin öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin rolü ve bilgisayar destekli öğretim üzerine öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt 11(2).*
- Betrus, A.K. & Molenda, M. (2002). Historical evolution of instructional technology in teacher education programs. *TechTrends: For Leaders in Education and Training, Vol. 46 (5), 18-21.*
- Çelik, L. (2007). Öğretim materyallerinin hazırlanması ve seçimi. Ö. Demirel (Ed.), *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çiftçi, S., Taşkaya, S.M. ve Alemdar, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin fatih projesine ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online, 12(1), 227-240.*
- Dursun, F. (2006). Öğretim sürecinde araç kullanımı, *İlköğretim Dergisi, Sayı 1. s.:8-9*
- Gürol, M., Donmuş, V. ve Arslan, M. (2012). İlköğretim kademesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin fatih projesi ile ilgili görüşleri. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi, Cilt 3 (3).*
- Fidan, N.K. (2008). İlköğretimde araç gereç kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri, *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi, 1 (1), 48-61.*
- Genç, M. (2012). Aday öğretmenlerin ders araç gereçlerini kullanma durumları üzerine bir araştırma. *The Journal of Academic Social Science Studies, Volume 5 Issue 7, 347-355.*
- Koşar, E. ve Çiğdem, H. (2005). Eğitim ortamı tasarımı, araç-gereç ve materyal özellikleri. 4. Baskı. *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Öğreti Pegem A Yayınları.
- Karacaoğlu, Ö.C. (2008). Öğretmenlerin yeterlilik algıları. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi, Haziran 2008, Cilt:V (1), 70-97.*
- Kayaduman, H., Sırakaya, M. ve Seferoğlu, S.S. (2011). Eğitimde fatih projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi, *Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya.*
- Kirschner, P. & Selinger, M. (2003). The state of affairs of teacher education with respect to information and communications technology. *Technology, Pedagogy and Education, Vol. 12(1), 5-17.*
- Ornstein, A. C., & T. J. Lasley. (2000). *Strategies for effective teaching*. Third Edition. USA: The McGraw-Hill Companies.
- Tekerek, M., Ercan, O. Udum, M.S. ve Saman, K. (2012). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlikleri, *Turkish Journal of Education, Vol. 1(2).*
- Tümkiye, S. (2011). Fen bilimleri öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve öğrenme stillerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 12(3), 215-234.*
- Yüksel, S. (2003). "Öğretim Teknolojisi" *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Öğreti Pegem A Yayıncılık.
- <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/index.php>: 15.11.2011. tarihinde alınmıştır.

SUMMARY

In order to keep pace with today's developments the quality of education must increase. Because of a dynamic role of education teachers have important role in the teaching process. They need to meet the challenges of innovation and to follow developments closely. They should to train students to keep up with these developments.

In this study, the question was asked to the teachers whether they have followed developments related to their professions.

Questionnaire method which is methods of data collection was used. After giving a questionnaire to teachers, they were asked to answer the questions without doing research.

This research has been carried out 184 teachers who are studying at primary schools in Bartın, Edirne and İstanbul. About 300 teachers were reached but 184 of them answered the questionnaires.

In the survey, the teachers were asked personal information and their opinions about Fatih Project. Study of the survey was performed by these researchers. The survey consisted of open-ended questions. The survey questions were delivered to teachers via email to not remain under the influence of and the person. Their written responses were examined and analyzed qualitatively. In this way, general trends of the teachers were aimed to determine.

The survey data were determined from the classification of teachers' answers. According to these data, 82% of teachers who join the research were bachelor degrees. 54% of teachers were women, 45% of them were male. 50% of teachers were among the 26-35 age range. 25% of them were 36-45 age range. Only one of the teachers took project-related training. This data is also important in terms of compliance with the purpose of our research. Because the goal of our research was that determine the status of teachers to follow the developments related to their profession. According to result of the survey; 12.5% of the teachers have heard nothing about the project. In addition, approximately half have heard about this project via television news and 25% of them via the internet. A majority of teachers reported that this project consists of a tablet computer and smart board. Besides %24.46 of teachers didn't have any information about the content of the project, a majority of them has believed that this project is only a technological movement. Teachers have thought that there weren't any change in curriculum. The teachers who do not have any contents of the project did not comment on the benefits of it. It has indicated that this project was not understood by teacher because of lots of irrelevant answers. Responses such as the expectations of teachers in this project, "I do not expect," "I don't know the purpose and the content of project, so I don't comment about it" were given. The teachers didn't comment about the current situation of their school which has deficiency. It was a common vision of teachers' that the classrooms would become more technological and lessons would be processed more efficiently thanks to this project. More than half of them didn't answer the question which

was about deficiency of project. They answer the question about content of the project but they didn't say anything about the deficiency of the project. This was an indicator that they didn't research about it. They said that they didn't have adequate training, so they stated that the teachers would be insufficient in the case of failures. Lots of teachers didn't comment the on the question of whether the project became better. They stated that they had not worked on equal conditions. So they said that this project wouldn't be useful. When asked during project implementation troubles in the country to face, the teachers told that they didn't have enough information about the project and stated that the teacher and the students did not have adequate training. According to the teachers; insufficient infrastructure, inadequate education and interest in the family, parents' negative attitudes towards the project were obstacles to the development of the project. The most important problem they saw in their own schools was the inadequacies of teachers. At the same time the physical conditions of schools and students' insufficiency were among the problems of their own school. The most important problem they saw in their own schools was the inadequacies of teachers. At the same time the physical conditions of schools and students' insufficiency were among the problems of their own schools. They stated that class management would be more difficult during the application of project. They said that economic problems would increase. Most of teachers stated that this project would be efficient in time. The numbers of teachers who think this project would be efficient at school which has suitable physical conditions were too much.

This research shows that the teacher didn't research the project which will be implemented soon. Teachers don't strive to improve themselves. Teachers advocate that the physical conditions of their schools are not available for the project. They do not have enough information about methods and techniques in education. Teachers believe that this project is only a technological development, so the idea that there will not be different stages of education is a danger for the project's success. It is noteworthy that teachers do not follow new development related to their profession. And also some of them have a misinformation about the project which also going to introduce soon. When students achieve new information rapidly in continuously developing information age, it is engrossing that teachers don't follow developments related to their profession. Open to learning from each new generation, and because it is better equipped. Because of the fact that new generation students are open to learn and better equipped, teachers are expected to have a similar feature.